

Ιωάννης ο Καρπάθιος, Άγιος: Λόγος Ασκητικός και Παρηγορητικός, συμπληρωματικός των εκατό κεφαλαίων

[/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ ΑΓΙΟΣ ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ

Ποτέ μη θελήσεις πάνω από το μοναχό, να μακαρίσεις τον κοσμικό που έχει γυναίκα και παιδιά και ευφραίνεται γιατί ευεργετεί πολλούς και σκορπά άφθονα την ελεημοσύνη και δεν πειράζεται διόλου από τους δαίμονες, και νομίζεις ότι εσύ είσαι κατώτερος από αυτόν στην ευαρέστηση του Θεού. Ούτε να ελεεινολογείς τον εαυτό σου, γιατί τάχα πηγαίνεις για την απώλεια.

Δεν λέω ότι ζεις άμεμπτα με το να παραμένεις ανάμεσα στους μοναχούς, αλλά και αν είσαι πάρα πολύ αμαρτωλός, η θλίψη της ψυχής σου και η κακοπάθεια έχει πιο μεγάλη τιμή για το Θεό από την υπερβολική αρετή του κοσμικού. Η μεγάλη σου λύπη, η αθυμία, οι στεναγμοί, η ψυχική στενοχώρια, τα δάκρυα, ο βασανισμός της συνειδήσεως, η αμηχανία του λογισμού, η κατάκριση της διάνοιας, το κλάμα, ο θρήνος του νου, οι κραυγές της καρδιάς, η συντριβή, η ταλαιπωρία, η κατήφεια, η καταφρόνηση, όλα αυτά και τα όμοια, τα οποία πολλές φορές συμβαίνουν σ' εκείνους που ρίχνονται στο σιδερένιοι καμίνι των πειρασμών, είναι απείρως πιο πολύτιμα και πιο ευπρόσδεκτα από την ευαρέστηση του κοσμικού.

Πρόσεχε λοιπόν να μην πέσεις στην κατάκριση που λέει για λογαριασμό σου η Αγία Γραφή: «Τι ωφεληθήκατε που πήγαμε ως ικέτες στον Κύριο και μένομε πάντοτε στο Ναό Του;»(Μαλ. 3, 14). Είναι φανερό ότι κάθε δούλος που μένει κντά στον οικοδεσπότη, κάποτε δέχεται και μαστιγώσεις και γρονθοκοπήματα και κατηγορίες και ονειδισμούς. Όσοι όμως μένουν έξω, πάντως αποφεύγουν τα χτυπήματα, σαν ξένοι δούλοι που δεν ενδιαφέρουν. «Τι ωφεληθήκαμε λοιπόν, λένε, εμείς να υποφέρουμε θλίψεις στην ψυχή και στο σώμα, που πάντοτε προσευχόμαστε και ψάλλομε; Και οι κοσμικοί που μήτε προσεύχονται, μήτε αγρυπνούν, χαίρονται και ευφραίνονται και προοδεύουν και περνούν με ευθυμία και χαρά;». Και όπως λέει ο προφήτης: «Να, ανοικοδομούνται ξένα σπίτια, κι εμείς καλοτυχίζουμε τους άλλους;». Και προσθέτει: «Αυτά τα είπαν οι δούλοι του Θεού, που έχουν την γνώση»(Μαλ. 3, 15-16). Αλλά όμως πρέπει να γνωρίζουν (οι μοναχοί) ότι τίποτε το παράδοξο δεν πάσχουν με το να θλίβονται και να δοκιμάζουν διάφορες λύπες υποφέροντας τα παθήματα του Κυρίου, που λέει στο Ευαγγέλιο: «Σας βεβαιώνω ότι θα κλάψετε και θα θρηνήσετε εσείς που είστε κοντά μου, ενώ ο

κόσμος θα χαρεί. Αλλά περιμένετε λίγο ακόμη και θα σας επισκεφθώ μέσω του Παρακλήτου, θα διώξω την αθυμία σας και θα σας φέρω κοντά μου με λογισμούς ουράνιας ζωής και αναπαύσεως και με γλυκά δάκρυα, τα οποία στερηθήκατε για λίγες ημέρες εξαιτίας των πειρασμών. Και θα σας δώσω τον μαστό της χάρης μου, όπως η μητέρα στο βρέφος που κλαίει, και θα σας ενισχύσω με ουράνια δύναμη, εσάς που εξασθενήσατε με τον πόλεμο που σας έγινε· και θα καταγλυκάνω εσάς που πικραθήκατε, όπως λέει ο Ιερεμίας στους Θρήνους για την «Ιερουσαλήμ που είναι μέσα σου»· και θα σας δω και θα χαρεί η καρδιά σας με την κρυφή επίσκεψή μου, και η θλίψη σας θα μεταβληθεί σε χαρά· και αυτή τη χαρά κανείς δεν θα μπορέσει να σας την πάρει»(Ιω. 16, 20-22).

Ας μην είμαστε λοιπόν μύωπες και τυφλοί και καλοτυχίζουμε τους κοσμικούς περισσότερο από εμάς· αλλά γνωρίζοντας την διαφορά των γνησίων υιών και των νόθων, ας προτιμούμε μάλλον την αθλιότητα τάχα των μοναχών και τη φοβερή κακοπάθειά τους, που καταλήγει στην αιώνια ζωή και στο αμάραντο στεφάνι της δόξας του Κυρίου(Α΄ Πέτρ. 5,4). Ας προτιμήσομε λοιπόν την ταλαιπωρία των ασκητών που θεωρούνται αμαρτωλοί -σωστότερα θα έλεγα δίκαιοι-, και το να είμαστε παραπεταμένοι στον οίκο του Θεού, δηλαδή στο τάγμα εκείνων που δουλεύουν ασταμάτητα στο Χριστό, παρά να κατοικούμε σε καταλύματα αμαρτωλών(Ψαλμ. 83,11) ή να συναναστρεφόμαστε με κοσμικούς, ακόμη και αν έχουν μεγάλες αρετές.

Σου λέει, μοναχέ, ο ουράνιος Πατέρας σου που σε υπεραγαπά και σε θλίβει και σε καταπονεί με διάφορους πειρασμούς: «Γνώριζε καλά, ταλαίπωρε μοναχέ, ότι καθώς έχω πει με το στόμα του προφήτη, θα γίνω παιδευτής σου, θα σε συναντήσω στο δρόμο προς την Αίγυπτο και θα σε δοκιμάζω αδιάκοπα με τις θλίψεις. Τους αξιοκατάκριτους δρόμους σου θα τους φράξω με τα αγκάθια (Ωσηέ 2,8) της πρόνοιάς μου, θα σε πληγώνω δηλαδή με απροσδόκητες συμφορές, για να σε εμποδίζω να μην κάνεις έργο εκείνα τα οποία σκέφτεσαι με την ανόητη καρδιά σου. Και θα φράξω τη θάλασσα των παθών σου με τις πύλες των οικτιρμών μου(Ιώβ 38,8). Και θα είμαι απέναντι σου σαν πάνθηρας που θα σε κατατρώγω με λογισμούς αυτομεμψίας και αυτοκατακρίσεως και μετάνοιας με το να σε φέρνω σε συναίσθηση των αμαρτημάτων σου που αγνοείς. Όλα αυτά τα θλιβερά είναι πολύ μεγάλη χάρη του Θεού. Και όχι μόνον πάνθηρας, αλλά και κεντρί θα είμαι(Ωσηέ 13,7) και θα σε πληγώνω με λογισμούς κατανύξεως και πόνους καρδιακούς, και δεν θα λείψει πόνος και θλίψη από τον οίκο σου», δηλαδή την ψυχή και το σώμα που θα κατεργαστούν καλά και ωφέλιμα τα γλυκά πράγματα και μελιστάλαχτα παιδευτήρια του Θεού. Το τέλος όμως των τιμωριών και των πόνων και της ταραχής και της ντροπής και των φόβων και των απελπισμών που συνήθως συμβαίνουν στους ασκητές, όλων αυτών των σκυθρωπών το τέλος είναι χαρά

επουράνια και απόλαυση ανερμήνευτη και δόξα ανεκκλήλητη και αγαλλίαση ακατάπαυστη. «Γι' αυτό, λέει, σε έθλιψα, για να σε θρέψω με το μάννα της γνώσεως· και σε άφησα να πεινάσεις για να σε ευεργετήσω στο τέλος και να σε εισαγάγω στην ουράνια βασιλεία». Τότε θα σκιρτήσετε από χαρά οι ταπεινοί μοναχοί σαν τα μοσχάριαόταν λυθούν από τα δεσμά, δηλαδή τα σαρκικά πάθη και τους πειρασμούς των εχθρών· και τότε θα καταπατήσετε τους άνομους δαίμονες που τώρα σας καταπατούν· και θα γίνουν στάχτη κάτω από τα πόδια σας(Μαλ. 4,2-3).

Αν είσαι, μοναχέ, θεοσεβής και ταπεινός και δε φουσκώνεις από μάταιη έπαρση, ούτε είσαι αυθάδης, αλλά έχεις κατάνυξη στην καρδιά σου και θεωρείς τον εαυτό σου αχρείο δούλο(Λουκ. 17,10)(Ησ. 43,25). Όσο απέχει η ανατολή από τη Δύση απομάκρυνα από εσένα τις αμαρτίες σου, και σε σπλαχνίζομαι, όπως ένας πατέρας σπλαχνίζεται τους γιους του»(Ψαλμ. 102,12-13). Μόνο εσύ μην απομακρυνθείς και φύγεις από Εκείνον που σ' εξέλεξε να ψάλλεις και να προσεύχεσαι, αλλά προσκολλήσου σ' Αυτόν όλη σου τη ζωή, είτε με το θάρρος της καθαρότητας, είτε με θεοσεβή αναίδεια και σταθερή εξομολόγηση. Και Αυτός σε καθαρίζει με το νεύμα Του. και έχεις συντριβή στο πνεύμα σου· αν έχεις τέτοια ταπεινοφροσύνη, τότε είναι καλύτερο το σφάλμα σου από την αρετή των κοσμικών. Και οι λεκέδες σου είναι προτιμότεροι από την μεγάλη κάθαρση των κοσμικών. Τι είναι εκείνο για το οποίο θλίβεσαι; Πάντως κάποια κηλίδα που σου συνέβη. Αλλά κοίταξε· ο άνθρωπος όταν λερώσει τά χέρια του με πίσσα, καθαρίζεται με λίγο λάδι. Πολύ περισσότερο εσύ μπορείς να καθαριστείς με το έλεος του Θεού. Όπως δεν είναι δύσκολο να πλύνεις το ρούχο σου, έτσι πολύ περισσότερο δεν είναι δύσκολο στον Κύριο να σε πλύνει από κάθε κηλίδα, ακόμη και αν κάθε ημέρα, όπως είναι φυσικό, συμβαίνει εξ ανάγκης πειρασμός. Γιατί όταν εσύ λες: «Αμάρτησα στον Κύριο», σου δίνεται η απόκριση: «Συγχωρούνται οι αμαρτίες σου· Εγώ είμαι που τις σβήνω και δε θα τις θυμηθώ

Εκείνα που ο Θεός καθαρίζει με το θέλημά Του, ούτε αυτός ο μέγας Απόστολος Πέτρος δεν μπορεί να τα κάνει ακάθαρτα ή να τα κατακρίνει· γιατί ειπωθηκε σ' αυτόν: «Όσα έκανε καθαρά ο Θεός, μη τα θεωρείς εσύ ακάθαρτα»(Πράξ. 10,15). Δεν είναι ο Θεός εκείνος που μας δικαίωσε από τη δική Του φιλανθρωπία; Ποιος θα μας κατακρίνει(Ρωμ. 8,34); Γιατί όταν επικαλούμαστε το όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, εύκολα καθαρίζεται η συνείδησή μας και τίποτα δεν μας ξεχωρίζει από τους προφήτες και τους άλλους αγίους. Ο Θεός δεν μας προόρισε για την οργή Του, αλλά για τη σωτηρία μέσω του Κυρίου μας Ιησού Χριστού που πέθανε για μας· έτσι ώστε είτε επαγρυπνούμε στις αρετές, είτε συμβεί να κοιμόμαστε, όπως είναι πιθανό, για μερικά ελαττώματα, να ζήσομε μαζί με το Χριστό, ατενίζοντας πάντοτε προς Αυτόν με μεγάλους στεναγμούς και θρηνηλογώντας ακατάπαυστα

και Αυτόν αναπνέοντας. Ας ντυθούμε λοιπόν ως θώρακα την πίστη και ας φορέσομε ως περικεφαλαία την ελπίδα της σωτηρίας(Α΄ Θεσ. 5, 8-10), για να μη μπορέσουν να εισχωρήσουμε μέσα μας τα βέλη της απογνώσεως και της απελπισίας.

Αλλά σύ ο ίδιος λες: «Οργίζομαι και αγανακτώ, όταν βλέπω τους κοσμικούς να μη πειράζονται σε τίποτε». Αλλά γνώριζε, αγαπητέ, ότι δεν έχει ανάγκη ο σατανάς να πειράζει εκείνους που πειράζονται μόνοι τους και σύρονται πάντοτε στη γη με τις βιοτικές υποθέσεις. Γνώριζε και τούτο· ότι τα βραβεία και τα στεφάνια είναι προορισμένα για όσους πειράζονται, και όχι για εκείνους που δεν φροντίζουν για τον Θεό, ούτε για τους κοσμικούς που είναι ξαπλωμένοι και ροχαλίζουν. «Αλλά εγώ, μας λες, πειράζομαι υπερβολικά και οι νεφροί μου γέμισαν από πόνους(Ψαλμ. 37,8), καθώς λέει ο προφήτης , και ταλαιπωρία και τέλειο τσάκισμα, και δεν υπάρχει θεραπεία στο σώμα μου και επιμέλεια στα κόκκαλά μου»(Παροιμ. 3,8). Αλλά κοντά είναι ο Μέγας γιατρός των ασθενών, Αυτός που σήκωσε τις αδυναμίες μας και που με την πληγή Του μας θεράπευσε(Ησ. 53,3) και μας θεραπεύει· είναι κοντά και τώρα, θέτοντας τα σωτήρια φάρμακα. Γιατί λέει ο Κύριος: «Εγώ χτύπησα με την εγκατάλειψη, εγώ και θα θεραπεύσω(Δευτ. 32,39). Μη φοβηθείς λοιπόν· όταν περάσει η μεγάλη οργή μου, πάλι θα θεραπεύσω(Ησ. 7,4). Και όπως δεν θα ξεχάσει η γυναίκα να σπλαχνίζεται τα παιδιά της, έτσι και εγώ δεν θα σε ξεχάσω(Ησ. 49,15), Κι αν το πουλί σπλαχνίζεται τους νεοσσούς του και συνεχώς τους επισκέπτεται και τους φωνάζει και τους δίνει τροφή στο στόμα, πολύ περισσότερο απλώνονται οι δικοί μου οικτιρμοί πάνω στα κτίσματά Μου, και ακόμη περισσότερο απλώνονται τα σπλάγχνα μου επάνω σου και σε επισκέπτομαι κρυφά και σου μιλώ νοερά και βάζω τροφή στη διάνοιά σου, που έχει ανοιχτό το στόμα σαν μικρό χελιδόνι. Σου δίνω τροφή του θείου φόβου και τροφή επουράνιου πόθου και τροφή στεναγμών παρηγοριάς και τροφή κατανύξεως και τροφή μελωδίας και τροφή βαθυτέρας γνώσεως και τροφή κάποιων θείων μυστηρίων. Αν σου λέω ψέματα, εγώ ο Κύριος και Πατέρας σου, έλεγξέ με και θα το δεχτώ». Με αυτό τον τρόπο ο Κύριος πάντοτε συνομιλεί νοερά μαζί μας.

Εγώ όμως γνωρίζω ότι ξεπέρασα το μέτρο και σας έγραψα πολλά· αλλά σεις με προτρέψατε να το κάνω. Μάκρυνα το λόγο για να στηριχθούν εκείνοι που κινδυνεύουν να πέσουν εξαιτίας της αμέλειας. Γιατί καθώς μου γράψατε, βρέθηκαν ανάμεσά σας στην Ινδία μερικοί αδελφοί που απόκαμαν από υπερβολικούς και απροσδόκητους πειρασμούς και παραιτούνται από τη ζωή και την άσκηση των μοναχών, λέγοντας ότι είναι καταπιεστική και έχει μύριους κινδύνους. Και καλοτύχισαν φανερά τους κοσμικούς, ενώ κατηγορήσαν την ημέρα που έλαβαν το σχήμα. Γι' αυτό και εγώ αναγκάστηκα να μακρύνω το λόγο και να χρησιμοποιήσω απλά λόγια ώστε να μπορεί και ο απλός και αγράμματος να κατανοήσει τα

γραφόμενα. Γι' αυτό έγραψα πολλά, ώστε στο εξής να μην καλοτυχίζουν κανένα κοσμικό οι μοναχοί, αλλά μόνο τον εαυτό τους· γιατί αυτοί χωρίς αντίρρηση είναι ανώτεροι και λαμπρότεροι και ενδοξότεροι από τους βασιλιάδες που φορούν στέμματα, επειδή πάντοτε κάθονται κοντά στο Θεό. Κι εγώ που τα έγραψα αυτά, ικετεύω την αγάπη σας να με θυμάστε διαρκώς στις προσευχές σας, ώστε να δεχτώ ο ελεεινός τη χάρη του Κυρίου και να τελειώσω την παρούσα ζωή με αγαθό τέλος. Και ο Πατέρας της ευσπλαχνίας και Θεός κάθε παρηγοριάς(Β΄ Κορ. 1,3) είθε να σας χαρίσει αιώνια παρηγοριά και αγαθή ελπίδα μέσω του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας, στον Οποίο ανήκει η δόξα και το κράτος στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

(πηγή: Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών, μεταφρ. Αντώνιος Γαλίτης, εκδ. Το περιβόλι της Παναγίας, 1986, γ΄ τόμος, σελ. 351-355).

Πηγή: stonagona.blogspot.gr